

NETTVETT

Prosjekt som handler om bevissthet rundt digital aktivitet og sosiale medier.

Innhold på denne siden

1. Beskrivelse av prosjektet
  - 1.1. Kort beskrivelse
  - 1.2. Formål
  - 1.3. Fag
  - 1.4. Kompetansemål
2. Lærerveiledning
  - 2.1. Del 1 - Dusj
  - 2.2. Del 2 - Prosessen
  - 2.3. Del 3 - Produktet
3. Nettressurser

Sammendrag

Hvor bevisste er vi egentlig på eget bruk av nett, hvilke spor vi etterlater oss, og hvordan vi kan påvirke andres hverdag?

1. Beskrivelse av prosjekt

1.1. Kort beskrivelse

Prosjekt som handler om nettvett.

De fleste av oss er innom nett flere ganger daglig; deg seg være i sosiale medier eller annet. Hvor bevisste er vi egentlig på eget bruk av nett, hvilke spor vi etterlater oss, og hvordan vi kan påvirke andres hverdag? Det er mange positive, men også negative, sider ved vårt digitale samfunn – er vi bevisst disse?

1.2. Formål

Øke bevissthet rundt digital aktivitet og sosiale medier; hverdagsbruk og konsekvenser.

1.3. Fag

- Samfunnsfag
- KRLE
- Matematikk

1.4. Kompetansemål

Samfunnsfag:

- utforske og reflektere over egne digitale spor og høvet til å få sletta spora og å verne om retten ein sjølv og andre har til privatliv, personvern og opphavsrett
- utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over korleis digital deltaking og samhandling påverkar forma på og innhaldet i samfunnsdebatten
- beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvensar brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt

KRLE:

- identifisere og drøfte etiske problemstillinger knyttet til ulike former for kommunikasjon

Matematikk:

- tolke og kritisk vurdere statistiske framstillingar frå media og lokalsamfunnet

2. Lærerveiledning

2.1. Del1 - Dusj

Time 1 Tankekart <ul style="list-style-type: none">
• Internett – Hva tenker du? Hva bruker du det til? Hvilken rolle har internett i din hverdag? Teaser: https://www.youtube.com/watch?v=xMpeAQ4NGTw Finn ut! https://medietilsynet.no/globalassets/dokumenter/rapporter/2019/190618-sammendrag-16-20-aringer-kritisk-medieforstaelse-juni-2019.pdf Finn fire ting du mener er viktig å dele med medelevene dine. Ta dette i plenum
Time 2 Matematikk: https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/statistikker/medie/aar Hvordan ville disse tallene sett ut for i år, tror dere? Hvilke har økt, og hvilke har gått ned? Hvorfor? https://www.telia.no/magasinet/2-av-3-unge-har-fatt-tilsendt-et-nakenbilde/ Hvem er «analysebyrået OMG»? http://www.ungdata.no/Fylker-og-kommuner/Telemark/Skien Last ned rapporten «Skien – nøkkeltall (ungdomsskolen)» og finn tallene som handler om mediebruk. Diskuter i gruppe følgende spørsmål: <ul style="list-style-type: none">
• Tror dere disse tallene stemmer med virkeligheten?
• Hva er forskjellig fra Skien til Norge som helhet? Hvorfor er det slik? Registrer i løpet av en uke hvor mye dere bruker telefonen (last ned app), og samle resultatene for klassen. Lag et diagram som viser fordelingen i klassen. Kan det være nødvendig å dele inn i andre kategorier enn det som er brukt hos ungdata?
Time 3 Gruppeøvelse: Anbefalt gruppestørrelse: 4 og 4. Ta stilling til punktene under, og diskuter i gruppa <ul style="list-style-type: none">
• Hva er viktig å tenke på når vi er ute på nett?
• Hvilke spor etterlater vi oss?
• Hva skjer med bilder som blir «borte»?
• Kan man ha et privatliv på nett?
• Gjelder samme regler på nett som i virkeligheten?
• Er det lettere å si/oppfordre/krangle/kjefte/slenge dritt/true på nett enn face to face? Hva tenker du om det? Oppsummering til slutt.
Time 4 Invitere Frøydis Straume Forebyggende enhet hos politiet

Time 5**I plenum**

Hva er: en trussel – et overgrep – grooming – en ærekrenkelse – identitetstyveri

Fagsamtale.

Elevene deles i gruppe, i passende størrelse, og får tildelt ett eller to av temaene under. De skal gjennomføre en 10 minutters fagsamtale som tas opp på lydfil. Fagsamtalen kan brukes som vurdering i henhold til nevnt kompetansemål i KRLE.

Drøft:

(«Å drøfte er å belyse en sak ved å trekke fram forskjellige sider av den, og argumentere både for og imot. Drøftingen kan avsluttes med en konklusjon. Å drøfte kan vi gjøre selvstendig og i dialog med andre. Ordskifte mellom flere om et saksforhold kan bety det samme som å diskutere.») (udir.no)

- Trusler på nett
- Overgrep på nett
- Grooming på nett
- Ærekrenkelse på nett
- Kjøp/salg av seksuelt materiell på nett
- Kjøp/salg av narkotika og ulovlige stoffer på nett
- Identitetstyveri på nett
- Nettroll
- Kommentarfelt

Internett er en del av det offentlige rom. Derfor gjelder de samme lovene og reglene der som i samfunnet for øvrig

2.2. Del 2 - Prosessen

Time 1

Elevene deles i grupper og starter på et manus til en informasjonsfilm om nettbruk. Det skal lages en film som forklarer hva unge bruker nettet til. Er det de voksne vet kun toppen av isfjellet? Hvor ufarlig, men også farlig, er denne verdenen?

Time 2

Forberede film/filme

Time 3

Filme/redigering av film

2.2. Del 2 - Prosessen

Informasjonsfilm til voksne om ungdoms liv på internett.

3. Nettressurser

<https://www.dubestemmer.no/13-18-ar/personvern>

<https://www.dubestemmer.no/13-18-ar/sosial-pa-nett>

<https://www.ung.no/nettvett/>

<https://www.reddbarna.no/vaart-arbeid/barn-i-norge/nettvett/barn-og-digitale-medier/lover-og-regler>

<https://slettmeg.no/>

<https://www.politiet.no/rad/trygg-nettbruk/barn-og-unges-nettbruk/>